

Урок 45

Тема. Роберт Шеклі (1928-2005). Цікава історія з життя письменника. Фантастичний світ оповідання «Запах думки». (ТЛ) Поглиблення понять: тема оповідання, фантастичне і науково-фантастичне оповідання

Мета (розвиток компетентностей). Предметних і комунікативних: знання цікавих фактів із життя й творчості Роберта Шеклі, знання і розуміння жанрових особливостей оповідання, особливостей фантастичного та науково-фантастичного твору, змісту оповідання «Запах думки» (герої твору, змалювання фантастичного світу), уміння виразно читати текст оповідання, переказувати, коментувати й інтерпретувати художній текст, відповідати на запитання за змістом прочитаного/почутого; висловлювати власні думки, почуття і враження, викликані прочитанням твору, формулювати тему і проблематику твору, виокремлювати мікротеми. **Ключових:** розвиток уміння визначати головну і другорядну інформацію у прочитаному/почутому тексті, логічно обґрунтовувати висловлену думку; формування ціннісних орієнтацій (повага до культури інших народів, розуму і науки, відповідальності за доручену справу).

Обладнання: ПК, презентація за темою уроку, підручники, зошити.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Зміст уроку

I. Актуалізація та корекція знань.

Хвилинка творчості. Презентація учнівських фанфіків, фантастичних оповідань.

II. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми. Мотиваційна бесіда за матеріалами підручника на с. 270.

III. Сприйняття і засвоєння матеріалу.

Знайомство з особистістю письменника та його твором.

Творчо-аналітичне завдання. Опрацювання в групах завдань 1-3 (с. 272) до нарису про Р. Шеклі в підручнику.

Вирішення проблемної ситуації.

- Що таке запах? Як ви розумієте назву твору «Запах думки»? Чи дійсно думки мають свій запах?

- Чи можна по назві «Запах думки» визначити, що твір належить до фантастики?

- Передбачте, про що може розповідатися у творі «Запах думки».

- Який орган допомагає нам розрізняти запахи? (Всі вважають, що ніс, насправді мозок, саме він аналізує запахи та видає рішення).

- Уявімо, що за певних умов люди набули здатності читати чужі думки. На вашу думку, це благо для людей, чи навпаки – шкідлива властивість?

IV. Формування знань, умінь, навичок, компетенцій.

Робота з художнім текстом. Коментоване читання та аналіз епізодів твору (с. 272-275).

- Коли і де відбуваються події оповідання?

- Які негаразди та проблеми чекали на Кліві? Як він пройшов випробування аварією?

- З якою проблемою стикається сам герой після аварійної посадки?

- Які сили на планеті протистоять людському розуму?

- Що у звірах було незвичайного і чому це не здалось Кліві дивним? Що надалі здивувало Лероя в поведінці звірів, схожих на білку та вовка?
- У якому напрямі відбулася еволюція на планеті 3-М-22?
- Що таке телепатія? Яку вона відіграє роль в оповіданні?
- Що в оповіданні Р. Шеклі фантастичне, а що реальне?

V. Закріплення вивченого матеріалу та корекція знань.

Бесіда за змістом уроку.

- Якою Кліві побачив невідому планету? Чому цей світ здався йому звичайним?
- Яка несподіванка чекала героя? Які випробування він пройшов?
- Яким письменник бачить людське майбутнє? Яке місце у фантастичному світі, змальованому Р. Шеклі посідає людина?

Зіставлення. Яким майбутнє людства описане у творах Р. Бредбері та Р. Шеклі?

Словесне малювання. Опишіть планету від імені Кліві. Чи схожа вона на Землю, чим відрізняється?

VI. Узагальнення.

Заповнення узагальнюючої таблиці. «Реальне й фантастичне в оповіданні Р. Шеклі».

Реальне в оповіданні	Фантастичне в оповіданні

Узагальнююча бесіда.

- Визначте жанрову належність твору. Поміркуйте, цей твір Р. Шеклі має науково-фантастичний характер чи належить до жанру фентезі?
- Сформулюйте тему оповідання «Запах думки».
- Які мікротеми можна виокремити в прочитаній вами частині твору? Складіть її план.
- Які питання морального плану піднімає Р.Шеклі в цьому оповіданні?

VII. Підбиття підсумків. Рефлексія. Прийом «Бортовий журнал».

Найбільший мій успіх	
Найскладніше сьогодні – це	
Я зрозумів, що	
Я змінив свою думку про	
Я б запитав автора про	
Наступного уроку я хочу	

Працюємо вдома. 1. Прочитайте оповідання «Запах думки» та складіть схему уявних перетворень Кліві: загроза - уявне перетворення - результат. Можливе оформлення у формі таблиці, схеми, скрайбінгу тощо. 2. Намалюйте (за бажанням) планету 3-М-22 або створіть комікс про пригоди Лероя Кліві на планеті 3-М-22.